

**Derewel ana Pol sə vinden ayak anà
Timote
mə slala cew awan
Adakay way pə deftere a anan**

A alay a Pol sə vinden ayak derewel a anan anà Timote ata nà, zek anahan winen à dangay, aday a ga apan i sa mac bëse. A jan anà Timote nà, â gan nga anà lëbara a Yesu mugom ata nə lele. Dëce ahay ti ga inde, əna Timote â səmen sə njahay hwiya à didek inde, aday â pərahan azar tə mëgala si zek anahan a təke sə däkay anan lëbara a Yesu mugom awan.

Nga sa 'am ahay

Pol a varan mëgala anà Timote (1.1 - 2.26)

Timote â pərahan azar sə däkay anan 'am a

Mbərom hus à amac (3.1 - 4.8)

Adakay way mëdakwidok aya awan (4.9-22)

Pol a jan 'am anà Timote

¹ Sə vindek ayak derewel a anan nà, nen Pol, nen do maslan ana Yesu Almasihu, anga kà zlak anan à nga à Mbərom a matana awan. A slan nen sə däkay anan 'am sə sifa anahan sə zlapak uko anan kurre ata anga də japak tə Yesu Almasihu.

² Nə vindek ayak nà, anakiken Timote, iken nə wan uno, ləliwe uno awan. Atə Mbərom Bəbay a mənuko tə Bahay a mənuko Yesu Almasihu tâ gak sumor, tê varak zay a tinen, aday kâ gan atan i zek wa ite.

Pol a ngəran a Mbərom anga Timote

³ Nen apan ni ngəran à Mbərom anga iken tə mivel kərték awan. Nen ni dəfan apan anà Mbərom kawa ana bije uno ahay sa taa dəfan apan ata tə mivel mə banay a cərah lele. Kwa siwa siwa ni gan amboh anà Mbərom cəna, nen apan ni slaf uda sləmay anak, nə mbədék iken à nga wa bay jiga awan. ⁴ Həna nen apan ni may anan ahay à nga inde asa nà, à alay anumo sə gəzla nga nà, iken ki yimak anga nen aday həna ku go haway. Na gan may, zlangumo sə canan i zek ahay aday ataslay mivel uno â rah wa ite. ⁵ Nen apan ni may anan ahay à nga inde asa nà, adaf nga anak pə Mbərom. Iken ka daf nga pə Mbərom nà, cərah lele wanahan. Jəba sə adaf nga anak a pə Mbərom matana ata nà, miije anak Lowis tə may anak Ewnike tə lahak anak ahay apan sa daf nga pə Mbərom matanan. Na san zle hwiya iken nà, ka daf nga pə Mbərom nə kawa ana tinen awan.

Pol a varan məgala anà Timote

⁶ Anga nan kutoł, nen apan ni jak: Gan nga anà məgala a Mbərom a iken sa njad à alay nen sə dəfak alay pa nga ata nà, lele. ⁷ Anga Apasay Cəncan a mbala ana Mbərom sə varak uko ata nà, i varak uko zlawan i zek inde adəka bay. Apasay ata i varak uko adəka bugol nà, məgala sa gan mer su way anà Mbərom. I varak uko məgala sə pəlay do ahay tə məgala sa ba anan nga a mənuko aya awan asa.

⁸ Matanan Timote, iken nà, dakan anan ləbara sa 'am a Bahay a mənuko Yesu ata anà do ahay nə lele, kâ jəjar sə dəkay anan bay fok. Aday kwa abay â ga həna nen à dangay anga ləbara ata təkede nà, â sa gak waray bay jiga awan. Iken nà, təma sa ga

dace kawa nen, anga lèbara mugom a ata awan. Mbèrom i varak mègala sè sèmen anà dace ataya awan. ⁹ Mbèrom nà, kè tèmak mènuko, kè ngamak uko anga aday dà tèra do anahan ahay. Mbèrom a gak uko sumor ata nà, anga sa jèka dà gak anan mer su way lele aya ata bay. A gak uko sumor a nà, anga a zlan à nga anà winen a sa gak uko matana awan. A lavak uko anan zek sa gak uko sumor ata nà, tè alay a Yesu Almasihu a kurre, à alay a daliyugo dukwen winen mè ndakay a fan bay. ¹⁰ Hèna nà, sumor a Mbèrom ata kè kak ahay zek uho, anga Yesu Almasihu, do sa tam mènuko ata kè nak ahay pè daliyugo. Winen a nay ahay nà, a gègar mègala pè amac wa. Winen kè dàkak uko anan kak dà tèmahak cèved sè lèbara mugom ata nà, dì njad sifa sa ndav bay ata pa sè viyviya awan.

¹¹ Nen nà, Yesu kè tèrak nen do maslan anahan, anga aday nà dakan anan lèbara mugom a anà do ahay, aday nà tètakan atan anan way re. ¹² Anga nan, hèna nen à dace inde anga winen. Aya èna tè winen ata tèke dukwen, u go waray bay re, anga nen na daf nga nà pè wayaw nà, na san zle. Na san zle re, dowan uno sa daf apan nga ata, winen tè mègala a sa ba anan way a sè mbuko anan à alay inde ata hus pè luvon sè sariya anahan.

¹³ Iken Timote nà, tètakan anan way anà do ahay nà, kawa iken a sè slène pi nen wa ata awan. Iken apan ki tètakan anan way ataya anà do ahay nà, daf nga pè Mbèrom lele, tè asan zek mbala Yesu Almasihu sè varak uko ata awan. ¹⁴ Iken nà, ba anan way mbala a Mbèrom sè varak ata nà lele. Apasay a Mbèrom Cèncan a winen mè njahay a à mènuko inde ata, i varak mègala awan.

¹⁵ Ka san apan zle re, do a Yesu ahay pə daliyugo sə Aziya tə mbəsakak nen taayak, sərret ta tak puno 'am. Kwa atə Figelus tə Hermogenes dukwen, tə mbəsakak nen re. ¹⁶ Na gan kem anà Mbərom anga aday â gan sumor anà do sə àga Unisiforus ahay ite, anga winen a nà, kwa nen à dangay təkede nà, waray kà gak anan bay, a taa mo anan mivel ù doh. ¹⁷ Winen a dəzley à Ruma nà, a ma nga sə pəlay nen, hus zek kà dak anan, aday a saa njad nen kutok. ¹⁸ Bahay a mənuko Yesu Almasihu â man zek aday â gan i zek wa anà Mbərom pə luvon saa ga sariya ite. A alay nen à Efesus nà, Unisiforus ata kà mak uno zek bayak awan. Iken dukwen ka san apan zle re.

2

Suje ana Yesu lele awan

¹ Iken wan uno Timote, jəra zek lele, anga Yesu Almasihu i gak sumor ta sə varak məgala. ² Iken nà, kə slənek atətak way uno pa 'am sə do ahay bayak ata awan. Anga nan iken dukwen, man anan à sləmay inde anà do didek aya aday tədəti mba apan sə tətakan anan anà do azar aya təte re ata awan.

³ Səman anà dəce anak kawa suje ana Yesu Almasihu lele awan. ⁴ Bina suje inde sa ga way sa nga anahan nà, ibay. Si way sa zlan à nga anà bahay anahan, anga aday bahay anahan ata â pəlay anan. ⁵ Matanan asa, do sa haw ahay tinen apan ti ga waway sa haw nà, si i dəfan apan anà way ma ɓan ataya aday bina kak kà sak a haw mənjəna sə dəfan apan anà way ma ɓan ataya nà, i njad magwagway sə ahaw anahan ata bay.

6 Matanan asa re, do si mer kà yak nga sa ga mer su way nà, azlapan dukwen winen awan â lahan apan anà do ahay sè tukom way sè guvo anahan ata aday nè tède. **7** Ónga, jalay pè way a nen sa jak hëna ataya aday. Bahay a mènuko i mak zek sè slène anan way ataya fok.

8 Ónga, bayak pè Yesu Almasihu, winen do sè zahav ana Dawuda ata aday. Kè mècak aday kà slabakak ahay à mèke wa re. Way ata nà, lèbara mugom a nen sè dìkay anan ata awan. **9** Nen à dèce inde hëna à dangay, ma 6an a tè calalaw kawa do ma ga ines a nà, anga lèbara mugom a ata awan. Óna 'am a Mbèrom nà, ma 6an a itèbay. **10** Natiya kutok, nè tèma sè sèman anà dèce a anan matanan nà, anga aday do a Mbèrom mè walay ataya tâ tam tè alay ana Yesu Almasihu ite. Aday tinen tâ njad sè dèzle à man sè mazlaò a Yesu Almasihu inde sè njahay pa sè viyviya ata awan. **11** Ihe, 'am dìdèk a hëna:

Kak mènuko dè mècak pè kàrtek tatè winen nà,
dì njad sè njahay tè sifa a pè kàrtek a tatè winen
a re.

12 Kak mènuko dè tèmahak sè sèman anà dèce anga
winen nà,

dì naa ga bahay tatè winen a kutok re.

Aday kak mènuko da jak ña san anan bay nà,
winen dukwen i ja a san mènuko bay re.

13 Kak mènuko dè mbèsakak sè pèrahan azar nà,
i mba apan sa ga way mèdèdaren a ite sabay,
bina winen kà jak anan 'am anahan coy.

Do sa ga mer su way sa zlan à nga anà Mbèrom

14 Man anan 'am a nen sa jak ata à slèmay inde
anà do a Yesu ahay, anga aday tè jalay apan hwiya.

Jan atan tə sləmay a Mbərom nà, tinen tâ mbəsak sa vad awiyaway sa 'am kəriya aya awan. Jəba sa 'am ataya nà, a nes anan do a Yesu sə sləne 'am ataya adəka, bina a man zek à dowan bay. ¹⁵ Iken nà, ga mer su way anak lele, anga aday ki təra do sa zlan à nga anà Mbərom. Iken do sa ga mer su way. Ga nà, mer su way aday waray i naa gak apan bay ata awan. Dakay anan didek sa 'am a Mbərom tə cəved awan. ¹⁶ Kâ sa pəkan sləmay anà do sə ngwedesl 'am kəriya aya ata bay, anga do ataya nà, tinen apan ti zluwe à cəved a Mbərom wa dəren jiga awan. ¹⁷ Atətak way su do ataya nà, kawa gurlen. Atə Himeniyas tə Filitus inde à wulen a tinen. ¹⁸ Do ataya nà, tə zluwek à cəved sə didek wa. Tə tətakan anan anà do ahay nà, way mungwalay a ta sa ja nà, Mbərom kà slabakak anan ahay do ahay à məke wa coy. Anga nan, do azar aya tə lizek à cəved a Mbərom wa anga tinen. ¹⁹ Aya əna, didek a Mbərom nə kawa saray su doh aday i wulad itəbay ata awan. Anga nan, 'am a mə vinde apan ata nà, natiya, a wa: «Mbərom Fetek a san do anahan ahay zle.*» Mə vinde apan asa, a wa: «Dowan a kà jak sa jəka “nen do a Yesu” cəna, â mbəsak sa ga way lelibay awan.»

²⁰ A gulom su doh məduwen aya inde nà, way sa ga mer su way ahay kawa gəsa'am ahay inde cara cara. Way azar aya awan, sə guro ta sə rəslom aya awan. Aday way azar aya awan, tinen sə dədom kabay ta han sə dudo. Matanan a ga anan mer su way anahan a tə way ataya à gulom su doh ahay inde dūkwen cara cara re. Winen lele ataya nà,

* ^{2:19} Ca pə Limle 16.5.

ta ga anan mer su way nà, si mbəlok inde. Aday azar aya nà, ta ga anan mer su way nə so pac pac.

21 Mənuko dukwen matanan re. Kak dowan a kà mbəsakak mer su way a lelibay aya nen sa jak ikwen ayak sə mbəsak ataya nà, Mbərom i varan mer su way sa nga anahan awan. I təra nà, kawa gəsa'am lele awan, aday ta ga anan mer su way ahay lele aya awan.

22 Matanan, iken Timote nà, kâ pərahan azar anà ubor si zek sə njavar ahay bay. Adəka nà, daf nga pə Mbərom, pərahan azar anà didek anahan, anà asan zek anahan, tə zay anahan, pə kərtek a tu do sa gan amboh anà Mbərom tə mivel mə banay aya ata awan. **23** Kak do ahay tinen apan ti vad nà, awiyaway sa 'am kəriya aya sə mindel nà, kâ salahay uda bay. Ka san apan zle, avad awiyaway kawa way ataya nà, a zəbəy nà, acakal 'am ahay. **24** Anga nan, sumor a nà, do sa ga mer su way a Mbərom nà, â njad sə cakal 'am tə dowan bay. A jan 'am anà do ahay nə ləfedede. A mba apan sə dakan anan way anà do a Yesu ahay nə tə cəved awan. A səmen anà 'am sə do ahay sa ja apan ataya awan. **25** Hinahibay manide anahan ahay inde nà, â dakan atan anan way nə səhhé, ləfedede lele. Aday izəne Mbərom i man atan zek sa yam pə ines a tinen ahay, ti san didek anahan ite. **26** Bina do ataya nə Fakalaw kà bənak atan à balay anahan inde, ta ga nə way sa zlan atan à nga aya vərre. Əna izəne ti san nga a tinen, ti təmay ahay à balay ata wa mba.

3

Luvon mədakwidok aya awan

¹ San apan lele Timote, à luvon mədakwidok aya inde nà, dəce ahay ti ga inde bayak awan, way i da 'am tə mindel. ² Anga kà dəzlek à alay ataya inde nà, do ahay ti pəlay nà, zek a tinen aya vərre. Ti gan may anà dala nə tə mindel. Ti təra nà, do sə kwecèle ahay, ti zlapay awan tə mindel. Ti gənahan anà Mbərom, ti dəfan apan anà bəbay a tinen ahay sabay. Ti ngəran ù do pə awan sabay re, aday ti dəfan apan anà way cəncan aya bay fok. ³ Asan zek i ga inde patan ibay, dowan i gan atan ī zek bay re. Ti gədan azar anà do ahay. Ti mba pi zek sa ba anan nga a tinen pə way lelibay ataya wa sabay. Ti ga anan alay tə do ahay tə mindel, aday ti nan idé anà way lele aya fok. ⁴ Ti njəkan uda anà do ahay, ti ga way nà, kawa medelengwez ahay. Ti həran nga ī zek. Ti pərahan azar nà, anà way sə mivel a tinen ahay, bina ti pərahan azar anà Mbərom sabay bugol. ⁵ Pə idé sə do ahay nà, ta wa: «Manay do a Mbərom ahay.» Aday cəkəbay taayak a tinen a nà, ti gan may aday məgala a Mbərom â təra atan do didek aya bay. Jəba su do ataya nà, kē jipen tə tinen a bay jiga awan.

⁶ Azar su do a tinen aya tə nəsek anan gulom su doh sə do ahay, tinen apan ti zla à gulom su doh sə do ahay səneh, tə njakak anan uwar bəle aya tə atətak way a tinen ahay. Uwar ataya dukwen, do sa ga ines ahay, aday kuzon tə bənak atan à 'am wa anà do ataya re. Uwar ataya nà, tə pərahan azar anà mer su way lelibay aya cara cara kawa sa zlan atan à nga. ⁷ Tinen apan ti tətak way ahay kwa siwa fok, əna ta njad sa san anan dīfek sə way aya bay re. ⁸ Kwakwa nà, atə Yanes tə Yambres tə

ngəmak 'am a Musa bay.* Matanan həna do ataya ta ga nə jəba sə way a tinen ataya re. Ajalay nga a tinen nà, kə nəsek coy. Aday tə zluwek à cəved a Mbərom wa, bina ta daf nga pə Mbərom tə didek a bay. ⁹ Aya əna, ti zla anan ti mer su way a tinen a jo bay, anga mindel a tinen ata i cay patan wa uho, kawa mindel ana atə Yanes tə Yambres sa kay patan wa uho ata re.

'Am sə dakay way

¹⁰ Aya əna, iken Timote nà, kə tətakak way ahay bayak a pi nen wa. Kə pəkak anan sləmay anà atətak way uno ahay, kə pərahak anan azar anà minje uno. Na gan may i mer su way uno inde fok anà maw nà, ka san zle. Aday nen na daf nga pə Mbərom kəkəmaw nə, ka san zle re. Aday iken ka san munapanaw uno zle, ka san asan zek uno sa gan anà do ahay ata zle re, aday ka san mətəndəron uno pa 'am a Mbərom zle re. ¹¹ Ka san apan zle, do ahay ta gak alay ti nen bayak awan, aday na sak dəce dukwen bayak a à wulen su doh sə Antakiya, à Ikoniya aday à Listəra fok. Na gak dəce nà, tə mindel jiga awan, əna awan sə zalay Mbərom nà, ibay. Winen kə təmək ahay nen à dəce ataya wa. ¹² Tə didek awan, do sa gan may sə pərahan azar anà cəved a Mbərom anga tinen do ana Yesu Almasihu ahay cəna, do ahay ti ga atan alay nə bayak awan. ¹³ Əna do lelibay aya awan, tu do sa njak do ahay nà, ti ma nga sa ga way lelibay aya matanan hwiya. Ti njak anan do ahay bayak

* **3:8** Ca pə Gurtaaki 7.11, 22, 9.11. Sə varan sləmay anà do ataya nà, Yahuda ahay.

awan, aday cəkəbay way ata i man atan nga anà tinen aya awan.

¹⁴ Aya əna, iken pərahan azar anà way anak sə tətak aday sa daf apan nga kurre ata awan. Kê dagwar à way ata wa bay. Anga iken a nà, ka san apan zle, dowan aya iken sə tətak way pə tinen wa ataya nà, tə dəkak anak anan way lele aya coy re. ¹⁵ Na jak kê dagwar bay nà, anga iken a aday nà, ka san Deftere a Mbərom nà, kwa à cədew a wa. Natiya Deftere a Mbərom ata i varak kəlire[†] aday ki tam, anga kə təmahak Yesu Almasihu à mivel anak inde coy. ¹⁶ Way mə vinde aya à Deftere a Mbərom inde fok nà, sə dəkan atan anan cəved sə vinde anan nà, Apasay a Mbərom awan. Deftere ata i mak uko zek sə tətak sa san didek, i dəkak uko anan ines a mənuko ahay, i dəkak uko anan cəved sə mbədahan lən anà ines a mənuko ahay, aday i mak uko zek sa san sa ga way sa zlan à nga anà Mbərom awan. ¹⁷ Deftere a Mbərom a dəkak uko anan way ataya fok nà, anga aday do sə pərahan azar anà Mbərom ahay tâ təra do mə lavay zek aya sa ga nə mer su way lele aya fok.

4

Pol a varan məgala anà Timote sə dəkay anan 'Am a Mbərom

¹ Timote, nen apan ni jak ayak 'am a anan pa man sə ide ana atə Mbərom tə Yesu Almasihu awan. Yesu nà, i i may ahay sa naa gan sariya anà do tə sifa aya aday do ma mac aya təke fok, aday i naa sləray ahay nə kawa bahay. ² Natiya

[†] **3:15** Kəlire a anan nà, madan bay, əna asan way ana Apasay a Mbərom.

iken nà, dakan anan 'Am a Mbərom anà do ahay, tavay apan nə lele. Kwa i zlan atan à nga, kwa i zlan atan à nga bay fok nà, dakan atan anan. Dakan atan anan ines a tinen ahay, jan atan apan, varan atan gədan. Dakan atan anan way ahay nà, tə munapanaw awan. ³ Anga alay a inde i slay ahay aday dowan i gan may anà atətak way didek a sabay. Adəka nà, ti halay miter ahay bayak a saa tətakan atan anan way təde pə way sə mivel a tinen ahay, aday ti pəkan sləmay anà way sa zlan atan à nga ataya kutok. ⁴ Ti mbəsak sə sləne way didek aya awan, aday ti pəkan sləmay adəka nà, anà atətak way mungwalay aya awan. ⁵ Aya əna, iken Timote nà, pərahan azar sa ba anan nga anak lele pə way ahay wa fok. Səman anà dəce anak ahay. Ga nà, mer su way sə dakay anan ləbara mugom ata hwiya. Ndav anan mer su way a Mbərom sə ngamak apan ata re.

⁶ Bina nen nà, alay a kà slak aday mi zla à man a bije uno ahay bəse. Nen nà, kawa gənaw aday ti gədən dengo bəse coy anga Mbərom ata awan. ⁷ Na gak mer su way a Yesu tə mivel kərtek awan, kawa do sa ga məgəzləga lele ata awan. Way kawa ana Mbərom su jo nà ga ata nà, nə ndəvak a coy. Nen ni daf nga pə Mbərom ndekərkərre hwiya. ⁸ Nen həna nà, magwagway uno, winen apan i ba nen pə cakay a Mbərom. Bahay a mənuko, do sa ga sariya tə didek ata, i vuro magwagway uno pə luvon sə sariya anahan. I vuro nà, i nen taayak bay. I varan magwagway ata nə anà do sə dəfan ide anà luvon anahan a saa may ahay ataya fok.

Do ahay tə mbəsak anan Pol taayak anahan

awan

⁹ Kem Timote, hayak ahay à man uno bëse, aday kâ sa gak ayak munok bay. ¹⁰ Bina Demas kè mbësakak nen taayak, a gan may së përahan azar anà way së daliyugo ahay. Kà zlak way anahan à Tesaloniki. Kereskes kà zlak à Galatiya, aday Titus dukwen kà zlak à Dalmatiya. ¹¹ Më mbësak a pë cakay uno nà, Lukas a taayak. A alay iken apan ki nay ahay nà, hayak ikwen ahay të Markus maya awan, anga i naa mo zek i mer su way inde. ¹² Tikikus nà, nen a në slènak anan à Efesus. ¹³ Iken apan ki nay ahay nà, hayak ahay të wulen su doh së Tëruwas. Aday ki zëbo anan ahay zana saa mad uno a inde à alay, në mbësakak anan ayak àga Karpas. Kû ro anan ahay deftere uno ahay, më zakay jiga nà, deftere a më ndakay a të ambar ataya awan.

¹⁴ Aleksandire së dowan a inde do tëvad awan, kâ gak uno way lelibay aya të mindel. Bahay a mënuko të alay anahan a saa haman. ¹⁵ Lavan i zek anak, anga à alay ata nà, kè tavak anan anà atëtak way a manay re.

¹⁶ Pëluvon mama'am a aday sa zla nen pa 'am su do sa ga sariya ahay ata nà, së mbëda pa 'am ahay në nen a taayak uno awan. Bina dowan su mo zek nà, ibay. Tinen a fok të hawak, të mbësakak nen. Bahay a mënuko à sa gan atan sariya bay. ¹⁷ Ùna su mo zek nà, Bahay a mënuko. Kè varak uno mëgala anga aday nê dakay anan lëbara anahan mugom a cërah fok. Natiya, do së përa ahay fok të slènek lëbara sa 'am a Mbërom a re. Matana re, Mbërom awan kè tëmak ahay nen à 'am ana ziyelel wa. ¹⁸ Bahay a mënuko i tëmay ahay nen à

way lelibay aya wa fok. I tam nen aday i zla nen à mburom à bahay anahan inde. Zambañuko anan Bahay a mənuko pa sə viyviya awan. Amen!

Aja 'am ahay

¹⁹ Jan anan 'am anà Pəriskila tə Akilas, aday jan anan 'am anà do sə gulom su doh ana Unisiforus ahay re. ²⁰ Erastus, winen à Korintu hwiya, aday Torofimus nà, nə mbəsakak anan ayak à Miletus, anga winen dəvac awan. ²¹ Hayak ahay à man uno anga anga, bina alay sa mad'winen apan i sla coy. Atə Ewbulus tə Pedas tə Linus tatə Kalawdiya aday tə mərak a azar aya fok, ta jak anak ayak 'am.

²² Bahay a mənuko â ba iken, â gak ikwen sumor, kwanay a fok.

**A&an 'am wiya awan
New Testament in Mbuko (CM:mqb:Mbuko)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbuko

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mbuko

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
85377c5a-ee2b-5540-a6b5-8f8a5a729092